Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101731

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Удовиченко Лариса Миколаївна
2. Udovychenko Larysa Mykolayivna

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.02

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика навчання (з галузей знань)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-12-2020

Спеціальність за освітою: вчитель російської мови і літератури

Місце роботи здобувача: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська 18/2, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.133.05

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська 18/2, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, 9, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.25.09

Тема дисертації:

1. Теорія і технологія вивчення художніх образів-персонажів у курсі зарубіжної літератури старшої школи.
2. Theory and methods of teaching literary characters for foreign literature courses in high school

Реферат/анотація:

1. У дисертації розроблена і науково обґрунтована технологія вивчення образів-персонажів зарубіжної літератури в старшій школі, яка спирається на концептуальні положення філософії, літературознавства, лінгвістики, психології, педагогіки та методики навчання зарубіжної літератури. Її головна мета в освітньому процесі – оптимізація засвоєння учнями знань про образ-персонаж як визначальний компонент художнього твору. Ефективність технології забезпечується використанням відповідних навчальних задач на формування різних типів умінь на всіх етапах вивчення художнього твору, аспектного (суспільно-історичного, культурно-національного, індивідуально-авторського) аналізу образів-персонажів на основі структурно-антропологічної моделі, застосуванням елементів сучасних технологій навчання, системою ефективних методів, прийомів, видів і форм організації навчання у діалоговому, комунікативному середовищі. Впровадження технології уможливлює обґрунтовану інтерпретацію художньої літератури учнями, сприяє їх індивідуальному становленню, усвідомленню міжмистецьких та міжпредметних зв'язків і мотивації

особистісного зростання, спонукає до вибудовування учнями-читачами власної картини світу та органічної інтеграції в суспільне середовище. При побудові технології було уточнено змістове наповнення дефініцій: «концептуальний, змістовий та процесуальний складники технології вивчення художніх образів-персонажів», «компетентнісно орієнтовані навчальні задачі на формування умінь аналізувати та інтерпретувати художні образи-персонажі»; виокремлено теоретичні концепти компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого та читацькоцентричного підходів до вивчення художніх образів-персонажів; запропоновано технологізацію етапів вивчення художніх образів-персонажів (із використанням елементів технологій розвитку критичного мислення, особистісно орієнтованої, інтегральної, проблемно-дослідницької, проектної та інтерактивного навчання); розроблено комплекс ефективних методів, прийомів, видів і форм організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; визначено рівні сформованості знань, вмінь та навичок учнів щодо аналізу й інтерпретації художніх образів-персонажів, розроблено критерії та показники їхнього вимірювання. Результати експериментально-дослідного навчання підтвердили ефективність запропонованої технології. Ключові слова: старша школа, зарубіжна література, образ-персонаж, навчальна технологія, антропологічна модель персонажа, навчальні задачі на формування типів умінь.

2. In this dissertation, methods of teaching literary characters in high school foreign literature courses is developed and scientifically substantiated. These methods rely on conceptual principles of philosophy, literary science, linguistics, psychology, pedagogy and techniques of teaching of foreign literature. The main aim of these methods in the education process is to optimise the mastering of knowledge about literary characters as a defining component of a work of fiction. The efficiency of these methods is ensured by utilising the appropriate tasks that help to form different types of proficiency at all stages of learning the work of fiction; analysing the societal, historical, cultural, national and individual aspects of literary characters based on structural anthropology; applying elements of modern technologies of teaching in a dialogue-driven, communicative environment. Implementing these technologies enables a substantiated interpretation of creative fiction by pupils, facilitates their individual development, helps them to understand cross-art and cross-curricular connections and motivates them, as pupils-readers, to develop their own worldview and integrate into society. During development of these methods, the context of following definitions was refined: “conceptual, substantive and procedural components of methods of teaching literary characters”, “competence-oriented learning tasks to facilitate formation of proficiency in analysing and interpreting literary characters”. Theoretical concepts of competence-, activity- and individual-oriented and reader-centric approaches to teaching literary characters were defined. Introduction of technology at different stages of teaching literary characters was proposed, including elements of methods of critical thinking development, as well as individual-oriented, integrative, problem-, research- and project-based technologies and interactive teaching). A complex of effective methods, techniques, types and forms of organisation of educational activity in pupils was developed. Different levels of knowledge formation, capabilities and skills of pupils concerning analysis and interpretation of literary characters were determined, as well as the criteria and indicators for their measurement. Results of experimental trial teaching have confirmed the effectiveness of proposed methods. Key words: high school, foreign literature, literary character, educational technology, anthropological character model, teaching tasks for formation of different types of skills.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошніченко Леся Федорівна
2. Miroshnichenko Lesya Fedorivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошніченко Леся Федорівна
2. Miroshnichenko Lesya Fedorivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Юрій Іванович

2. Bondarenko Yuriy Ivanovych

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Жанна Валентинівна

2. Klymenko Janna Valentynivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Островська Галина Олександрівна

2. Ostrovcka Halyna Olexandrivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бровко Олена Олександрівна
2. Brovko Olena Oleksandrivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руснак Ірина Євгенівна
2. Rusnak Iryna Yevgenivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ісаєва Олена Олександрівна
2. Isayeva Olena Olexandrivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Караман Станіслав Олександрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Караман Станіслав Олександрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.